

Vergaderjaar 2008–2009

19 637

Vreemdelingenbeleid

Nr. 1252

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 26 januari 2009

Op 21 januari 2009 heeft de Vaste Commissie voor Justitie (2009D02280) verzocht om een reactie op het verslag van de Europese Commissie over de implementatie van richtlijn 2004/38/EG betreffende het recht op vrij verkeer van personen (hierna: de richtlijn) teneinde dit onderwerp te kunnen betrekken bij het spoeddebat dat op dinsdag 27 januari gevoerd zal worden over het gebruik van gemeenschapsrecht door gezinsmigranten (de «Europaroute»). Aan dit verzoek kom ik met deze brief tegemoet. De nadere informatie over het gebruik van gemeenschapsrecht door gezinsmigranten, waar uw Kamer middels het stenografisch verslag van het ordedebat van dezelfde datum om heeft gevraagd, zal uw Kamer morgenochtend 27 januari ontvangen.

Op basis van artikel 39 van de richtlijn was de Europese Commissie gehouden om uiterlijk op 30 april 2008 een verslag uit te brengen over de toepassing van deze richtlijn¹. Dit verslag heeft de Commissie op 10 december 2008 gepubliceerd. Het verslag is gebaseerd op de antwoorden van lidstaten op een vragenlijst, op een onderzoek dat in opdracht van de Commissie is uitgevoerd en op eigen onderzoek en kennis van de Europese Commissie.

De belangrijkste conclusies van de Commissie zijn dat geen van de lidstaten de richtlijn volledig en correct heeft geïmplementeerd, en dat geen van de artikelen van de richtlijn in alle lidstaten correct en volledig is geïmplementeerd. Hoewel deze constatering op zich verontrustend is, maak ik hierbij direct een aantal kanttekeningen. Ten eerste is het verslag van de Commissie zeer beknopt (10 pagina's plus tabellen) waardoor details over exacte tekortkomingen in de implementatie in individuele lidstaten ontbreken. Daarbij is het onderliggende verslag waarnaar wordt verwezen nog niet beschikbaar. Navraag heeft uitgewezen dat de Commissie het verslag nog op details aanpast en dat het volgende maand elektronisch beschikbaar wordt gesteld. Daarna worden de lidstaten individueel uitgenodigd voor een tweegesprek waarbij eventuele bezwaren en vragen besproken kunnen worden. Pas daarna stelt de Commissie vast of er

¹ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2008:0840:FIN:NL:PDF>

aanleiding bestaat om een infractieprocedure tegen lidstaten te starten. Op dit moment heb ik dus nog geen concrete aanwijzingen op welke wijze Nederland de richtlijn in de visie van de Europese Commissie onjuist heeft geïmplementeerd. Tenslotte stel ik vast dat de Commissie nu reeds schijnbaar zeer stellige conclusies trekt over onvolledige en incorrecte implementatie, terwijl tegelijkertijd nog met lidstaten wordt gesproken over de juiste interpretatie van sommige onderdelen van de richtlijn in het kader van de tweede vragenlijst waarnaar de Commissie in haar verslag verwijst.

Ten aanzien van die tweede vragenlijst kan ik u het volgende meedelen. Het Hof van Justitie van de EG heeft in de zaak *Metock* (C-127/08) vastgesteld dat van een onderdaan van een derde land, die als gezinslid verblijf beoogt bij een EU-onderdaan die gebruik heeft gemaakt van zijn recht op vrij verkeer van personen, geen voorafgaand legaal verblijf in een lidstaat kan worden geëist teneinde gebruik te kunnen maken van gemeenschapsrecht. Naar aanleiding van deze uitspraak werd de discussie over mogelijke toepassing van gemeenschapsrecht op eerste toelating van onderdanen van derde landen tot de EU en de juiste toepassing van richtlijn 2004/38 nieuw leven ingeblazen. Omdat de Commissie haar termijn voor publicatie van het verslag over de implementatie van de richtlijn al ruimschoots had overschreden, is zij toch overgegaan tot publicatie van de gegevens die haar op dat moment ter beschikking stonden. Tegelijkertijd kondigde zij aan een tweede verslag voor te bereiden naar aanleiding van problemen die lidstaten bij de toepassing van de richtlijn ondervinden. In dat verslag zullen richtsnoeren (*«guidelines»*) voor interpretatie van de richtlijn worden gegeven. De mogelijkheden om te komen tot een betere en effectievere toepassing van artikel 35 van de richtlijn, waarover ik u morgen per brief nader informeer, maakt nadrukkelijk onderdeel uit van de Nederlandse inbreng bij overleggen met de Commissie en andere lidstaten.

De staatssecretaris van Justitie,
N. Albayrak